

Victor Țarină s-a născut la 9 mai 1960, în Cluj-Napoca. Absolvent al liceului George Barițiu, promoția 1979 și al Universității Babeș-Bolyai, Facultatea de Geologie, promoția 1987.

Debut absolut cu poezii în Tribuna, în anul 1986.

A publicat 18 cărți de poezie și proză, între anii 1991 și 2024.

Tradus în engleză, germană, maghiară și coreeană.

Prezent în antologii și dicționare de poezie.

Membru al Uniunii Scriitorilor din România, Filiala Cluj.

(www.victortarina.ro)

Victor Țarină

VÂNT ÎN ARIPĂ

(Fragmente exegetice)

LIMES

2025

CUPRINS

ARGUMENT	5
CRONICĂ DE CITITOR.....	7
CUVÂNT ÎNAINTE.....	9
TESTAMENT	10
CROȘETÂND	11
DE CÂND TRĂIESC.....	13
NISIPURI CU PELERINI	15
TURMELE.....	16
UN PAHAR DE LUMINĂ	18
OBSESIE	20
CRUCEA MEA.....	21
TANDREȚE.....	23
ÎNAINTEA SOMNULUI	25
ÎN TROLEIBUZ.....	26
LA GEAMUL ÎNGHETAT.....	27
JOCUL DE ȘAH	28
PASĂREA PHOENIX.....	29
LABIRINT	30
CALDE NISIPURI.....	33
CERȘETOR	34
SĂ FII CERȘETOR	35
STICLA DE MARTINI	36
VIZITA DE NOAPTE	38
ADOLESCENȚA TOREADORULUI.....	40
POEMUL COBAI.....	42
CHIȚ-CHIȚ	44
U.E. (TURTĂ DULCE).....	46
ZODIA ȘOBOLANULUI	47
STRADA MĂRGINAȘĂ.....	48
SCARA	50
LA MARGINE	52
MERSUL PE COASTE	53

FETELE SFINȚILOR54
RĂSTIGNIT56
LA GEAM, NINSOAREA57
BARCA DE HÂRTIE59
VÂNT ÎN ARIPĂ..... 60
RUGĂCIUNE DE IARNĂ..... 61

EPILOG63

**CRONICĂ DE CITITOR
(Pe-nțeleșul tuturor)**

Ce meșteșug aparte
Găsit-au azi poeții:
Să frângă-n versuri albe
Eterna proză a vieții!

Nici rimă, nici cadență,
Nici clară transparentă.
Dar nici truda nu-i mică
Ghicind ce-au vrut să zică.

Subtile înțeleșuri
Cu stil împodobite!
Dar puse-așa în versuri
Mai lesne sunt citite

Și o interpretare
Își face fiecare
Cu propria-nzestrare.

Așa cum ilustrează
Povestea ce urmează.

NOTĂ:
Profanii cronicari, umili,
N-au vrut să se-afișeze,
Ci să rămână anonimi,
Cu „CRON. O” să semneze.

CUVÂNT ÎNAINTE

(„Încercare de bust”, Ed. Napoca Star. Cluj -Napoca, 2002, p. 72)

Tai acest copac pentru a scrie
În el prima mea carte
Vor fugi cosânzene din ea
Și balauri vor înghiți cititorii

Doar pe tine care știi citi
Cu blândețe, te vor ierta
Zmeii și animalele din carte.
Peste zeci de ani vor fi
Cortegiul tău funerar.

Comentarii:

1. „Cuvânt înainte”, liant poetic între entitățile carte și pădure, cea care oferă materie prelucrată cititorului și cea care oferă materie primă cărții.

(Otilia Ardeleanu, „Reflecții poetice”,
vol. 2, Ed. Ex Ponto, 2020, p. 138)

2. Am înțeles. Balaurii figurilor de stil ce ne vor întâmpina pe jertfa unui arbore, ne vor ierta îndrăzneala de a-i contempla („cu blândețe”) și de a-i înțelege în felul nostru. Dar știm că tâlcul cel imaginat, doar de poeți este gustat, căci moderna poezie este a barzilor moșie.

CRON. O

Prea multe păsări
Coboară din cer
Pentru o singură
Pană de scris

Prea multe pene
Pentru un singur
Testament

Las trupul meu
Mamei mele
Să mă-ngroape în ea
Și să mă poarte
Spre tinerețea ei.

Comentariu:

Testamentul poetului e cuvântul „întrupat” în stih către cei care îl vor urma.

Într-adevăr, dorința ultimă a oricărui poet este să poată transmite, prin „pana de scris”, matricii culturale care l-a născut, acele gânduri „coboarâte din cer” menite să inspire tinerețea generațiilor care vin.

CRON. O

CROȘETÂND

Micuței Laura

(„Nisipuri cu pelerini”, Ed. Litera, București, 1991, pg. 40)

Triluri pe față
Triluri pe dos
Îmi număr gardul
Din os în os

Riduri pe față
Riduri pe os
Îmi număr brazii
De pe jos

Firul de cretă
Răsucindu-l duios
Rămâne în carne
Conturul de os

Comentariu:

Micuță Laura, acum că ai mai crescut un pic, înțelegi tu ce a vrut să spună poezioara ce ți-a fost dedicată?

Așa cum tu, fetiță cuminte, croșetându-ți modelul cu noduri înșiruite pe față și pe dos, te oprești din când în când să-ți admiri lucrarea, așa și omul, din timp în timp, poate la vreun ceas aniversar, simte nevoia să coboare în sinea lui să vadă cum a ieșit împletitura vieții sale.

Începe prin a-și examina conturul („gardul”) ce i-a delimitat existența, numărându-și unul câte unul stâlpii de rezistență, „idealurile” ce l-au îngădit. Vai, țesătura lui e un relief accidentat,

cu urcușuri și căderi, un amestec ciudat de expresii („triluri”) generoase, sincere (pe față) și reprobabile, ipocrite (pe dos).

Își numără și brazii căzuți, (bradul – simbolul bărbăției verticale -), brazii virtuților spulberate ce l-au îmbătrânit înainte de vreme, lăsând cicatrici „riduri pe față”, vizibile, dar și riduri ascunse, pe care numai el le știe și le simte.

Și totuși, omul vrea să lase ceva bun în urma lui. Din fuiorul propriei ființe, răsuțește cu nostalgie („duios”) un fir de cretă, da, o urmă fragilă de cretă, pe care, probabil, cea dintâi ploaie o va șterge, rămânând în „carnea” lui încă vie, ca o dureroasă amintire, doar „conturul” idealurilor sale. Idealurile unui individ, idealurile unei întregi generații?

Dar vezi, poezia modernă are darul de a fi înțeleasă de fiecare în felul său, într-un mod mai optimist sau poate mai hazliu. Încerci și tu altfel?

CRON. O

DE CÂND TRĂIESC

(„Ameliorate cu defect.” Ed. Limes, Florești – Cluj, 2021, pg. 33)

De când trăiesc,
n-am murit niciodată,
nici nu vreau, de altfel,
e un sentiment
mult prea trist

De când trăiesc,
m-am născut o singură dată,
fără să vreau, de altfel,
e un sentiment
mult prea trist

Comentarii:

1. Autorul „își marchează personalitatea printr-un timbru aparte, rezonând între atitudinea de răzvrătit în surdină și stările depresive pricinuite de o lume angoasantă în care își decantează meditativ existența”.

(Constantin Cubleşan, „Tribuna” nr. 511,
16-31 Decembrie 2023, p. 21)

2. Vai ce potop de gânduri rele!
De află maică-ta de ele,
Te pune-n rugi la cele sfinte,
Să te trezești să capeți minte,
Sau un amor să te învețe
Ce-i aia stare de tristețe
CRON. O

3. În fața acestei lamentații existențiale, Horia Cosmovici ar fi replicat: „Creația, acest triumf al existenței împotriva neantului își are rațiunea sa suficientă și nu are a da socoteală rațiunii

omenești degradate, care ar dori triumful inexistenței împotriva existenței”.

(„Manualul omului politic creștin” Ed. Crater. București, 1995, p. 263)

CRON. O

4. La o primă lectură, poezia pare să exprime acel malefic duh al întristării ce copleșește ființa umană la gândul că, iată, există fără să fi vrut și nici măcar nu dorește să moară (explicabil de altfel, din cauza instinctului de conservare pe care, ca orice ființă vie, îl are).

Dar jocul de cuvinte („n-am murit niciodată” sau „m-am născut o singură dată” – de parcă nașterea și moartea biologică ar fi posibile de mai multe ori) sau ordinea nefirească a afirmațiilor (vorbind mai întâi de moarte și apoi de naștere) provoacă cititorul la o altă interpretare:

Ființa umană, așa imperfectă cum este (video meliora proboque, deteriora sequor¹) poate totuși, dacă vrea, să „moară” chiar de mai multe ori în privința defectelor sale. Dar dacă nu vrea, atunci într-adevăr, „este un sentiment mult prea trist”. De asemenea, înțelegând nașterea ca un progres spiritual, este iarăși „mult prea trist” ca – de când trăiești – să progresezi o singură dată și nici măcar din voință proprie.

Așadar, nu avem aici o lamentație a nonsensului existențial, ci dimpotrivă, o aluzie (subtilă, dar nu mai puțin convingătoare) pentru o necesară ascensiune a spiritului, surprinzătoare totuși, la vârsta de 17 ani pe care a avut-o autorul, după cum reiese din nota biografică ce însoțește volumul.

CRON. O

NISIPURI CU PELERINI

(„Nisipuri cu pelerini”, Ed. Litera, București, 1991, p. 7)

Crește un spin
Din vârful piramidei
Un fum subțire face semne
Au ieșit pelerini morți
Din nisipuri
Și au stat o clipă pe gânduri
Fiecare trezindu-se gândea:
Poate că pietrele nisipului
Poate că piatra nisipurilor

Comentariu:

Considerând nisipul simbol al deșertului, înțelegem că „pelerinii morți”, cei dezamăgiți de idealul spre care s-au nevoit, se întreabă dacă eșecul acestui sacrificiu se datorează „pietrelor” deșertului, adică deșertăciunilor consimțite pe parcurs, sau chiar „pietrei”, deșertăciunii însăși a idealului urmărit (ideal literar, științific, socio-politic, etc.).

Întrebare mereu actuală. Dar faptul că întrebarea există totuși, arată că cei care și-o pun nu au ajuns, din fericire, chiar așa de „morți”.

CRON. O

¹ (văd pe cele bune și le aprob, dar le urmez pe cele rele)